

Паперова копія
електронного
документа

**МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(МІНДОВКІЛЛЯ)**

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-15,
факс: (044) 206-31-07, E-mail: info@mepr.gov.ua, ідентифікаційний код 43672853

На № _____

**Державне підприємство
«Національна атомна
енергогенеруюча компанія
«Енергоатом»**
вул. Назарівська, 3, м. Київ, 01032

Про оцінку впливу на довкілля

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України за результатами опрацювання матеріалів планованої діяльності Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» «Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі гідроагрегатів №№3-6 з поетапним підвищенням нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг до позначки +20,7 м» (реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (далі – Реєстр) – 2018416564), у межах компетенції, повідомляє наступне.

Відповідно до даних Звіту з ОВД планованою діяльністю передбачається завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі гідроагрегатів №№3-6 з поетапним підвищенням нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг з відмітки +16,00 м до відмітки +20,7 м.

Олександрівське водосховище має комплексне призначення та використовується для гідроенергетики (забезпечення роботи Олександрівської ГЕС та Ташлицької ГАЕС), питного водопостачання, забезпечення водогосподарських потреб Миколаївської області та санітарно-екологічних попусків в нижній течії р. Південний Буг.

Загальна тривалість будівництва основних споруд гідровузла становить 60 місяців.

При підвищенні рівня Олександрівського водосховища з НПР 16,0 м до НПР 20,7 м, площа додаткового затоплення становитиме близько 54 га.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон) та Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026

UB
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
№925/5-21/13635-21 від 30.06.2021
КЕП: Шахматенко Р. С. 30.06.2021 18:38
58E2D9E7F900307B0400000208F2F00F81C8600

суб'єкт господарювання передає уповноваженому центральному органу документацію для надання висновку з оцінки впливу на довкілля.

У той же час, згідно з частиною п'ятою статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» підставами для відмови у видачі документа дозвільного характеру є подання суб'єктом господарювання неповного пакета документів, необхідних для одержання документа дозвільного характеру, згідно із встановленим вичерпним переліком.

За результатами опрацювання матеріалів, встановлено, що суб'єктом господарювання був поданий неповний пакет документів.

Відповідно до частини третьої статті 6 Закону, суб'єкт господарювання подає звіт з оцінки впливу на довкілля та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля в письмовій формі на паперових носіях та в електронному вигляді (у тому числі через електронний кабінет Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, інший електронний кабінет чи інформаційну систему, користувачами якої є уповноважений територіальний орган/уповноважений центральний орган та суб'єкт господарювання), а також визначену суб'єктом господарювання іншу додаткову інформацію, необхідну для розгляду звіту, за місцем провадження планованої діяльності уповноваженому територіальному органу, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою статті 5 цього Закону, - уповноваженому центральному органу.

Суб'єктом господарювання не надано уповноваженому центральному органу в письмовій формі на паперових носіях такі необхідні документи:

- звіт з оцінки впливу на довкілля;
- оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля;
- іншу додаткову інформацію.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону, повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднюються суб'єктом господарювання не пізніше трьох робочих днів з дня їх подання уповноваженому територіальному органу, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою статті 5 цього Закону, – уповноваженому центральному органу шляхом опублікування в друкованих засобах масової інформації (не менше двох), визначених суб'єктом господарювання, територія розповсюдження яких охоплює адміністративно-територіальні одиниці, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, а також розміщуються на дошках оголошень органів місцевого самоврядування або в інших громадських місцях на території, де планується провадити плановану діяльність, або оприлюднюються в інший спосіб, що гарантує доведення інформації до відома мешканців відповідної адміністративно-територіальної одиниці, на території якої планується розміщення об'єкта, чи до відповідної територіальної громади, яка може зазнати впливу планованої діяльності, та інших зацікавлених осіб.

Відповідно до частини дев'ятої статті 4 Закону, суб'єкт господарювання одночасно з поданням звіту з оцінки впливу на довкілля подає уповноваженому територіальному органу, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою статті 5 цього Закону, – уповноваженому центральному органу відомості, що підтверджують факт та дату опублікування, розміщення або оприлюднення в інший спосіб повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.

Відомості щодо підтвердження опублікування повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля в друкованих засобах масової інформації та розміщення їх на дошках оголошень не надані суб'єктом господарювання уповноваженому центральному органу.

Водночас, відомості щодо підтвердження розміщення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля на дошках оголошень суб'єктом господарювання уповноваженому центральному органу не надані.

Виходячи з вищевикладеного, відповідно до пункту 12 Порядку та на підставі частини п'ятої статті 4¹ Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» відмовляємо у видачі висновку з оцінки впливу на довкілля Державному підприємству «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» планованої діяльності із «Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі гідроагрегатів №№3-6 з поетапним підвищенням нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг до позначки +20,7 м» у зв'язку із поданням суб'єктом господарювання неповного пакету документів.

Також зазначаємо, що наявна інформація та наведені у Звіті з ОВД дані з оцінки впливу планованої діяльності на фактори довкілля не дають можливості у повній мірі дослідити вплив на довкілля при реалізації планованої діяльності із завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі гідроагрегатів №№3-6 з поетапним підвищенням нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг до позначки +20,7 м, визначити допустимість чи обґрунтувати недопустимість провадження даної планованої діяльності, також, визначити екологічні умови її провадження.

У відповідності до вимог Закону та Порядку, за результатами розгляду документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля встановлено такі зауваження.

Звіт з ОВД не відповідає вимогам Додатку 4 Порядку, яким встановлено вимоги до звіту.

Розділ 1 Звіту з ОВД не містить таких передбачених документів:

- ситуаційна схема з нанесеними джерелами впливу на довкілля;
- відомості за підписом суб'єкта господарювання про наявність власних або орендованих виробничих площ (приміщень), необхідних для провадження господарської діяльності, разом з копіями документів, що підтверджують право власності або оренди на виробничі площі (приміщення);

– документи, які підтверджують право користування (власності) земельною ділянкою, та/або документи, що підтверджують відповідність планованої діяльності затвердженій містобудівній документації відповідно до вимог законодавства (у разі наявності).

В тому числі, зазначаємо, що Розділ 1.3 Звіту з ОВД не містить детального опису виконання підготовчих і будівельних робіт, не надаються характеристики та обсяги реалізації такої діяльності. В той же час, Звіт з ОВД не містить опису впливів на компоненти довкілля від виконання підготовчих та будівельних робіт.

Відповідно до даних Звіту з ОВД, вбачається, що у зв'язку із реалізацією планованої діяльності з підняття рівня Олександрівського водосховища до позначки +20,7 м, може відбутися підтоплення археологічних пам'яток та пам'яток культури, однак, звіт не містить інформації щодо проведених актуальних досліджень та погоджень профільних органів виконавчої влади, які б підтверджували чи спростовували можливість реалізації даної діяльності. Зокрема, зазначаємо, що у звіті містяться посилання на лист Міністерства культури і мистецтв України від 28.06.96 №9-1212/18, однак, сам лист у додатках Звіту з ОВД не відображується.

Розділ 2 Звіту з ОВД не містить опис виправданих альтернатив (наприклад, географічного та/або технологічного характеру) планованої діяльності.

Розділ 3 Звіту з ОВД не містить інформації щодо опису ймовірної зміни довкілля без провадження планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань.

Розділ 4 Звіту з ОВД не містить інформації щодо опису факторів довкілля альтернативних варіантів планованої діяльності, у тому числі здоров'я населення, стану фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичних факторів (у тому числі зміни клімату та викидів парникових газів), матеріальних об'єктів, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язок між цими факторами.

Зазначаємо, що у Додатку Н (Перелік дослідницьких робіт) Звіту з ОВД наводяться лише титульні сторінки та вступи до даних робіт. Натомість, відсутній зміст дослідницьких робіт з відображенням опису проведених досліджень, прогнозованих наслідків від реалізації планованої діяльності, можливих компенсаційних заходів та висновків зроблених на основі проведених робіт, у зв'язку із чим, оцінити потенційні негативні впливи на довкілля не представляється за можливе.

З огляду на характеристики планованої діяльності відбудеться підняття рівня Олександрівського водосховища, що призведе до затоплення цінних ділянок в межах національного природного парку «Бузький гард» та території Смарагдової мережі UA0000040 – Bugzkyi Gard National Nature Park.

При розгляді матеріалів планованої діяльності Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» «Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС у складі гідроагрегатів №№3-6 з поетапним

підвищенням нормального підпірного рівня (НПР) Олександрівського водосховища на р. Південний Буг до позначки +20,7 м», встановлено невідповідність планованої діяльності вимогам наступних нормативно-правових актів:

– статті 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (щодо заборони на землях природоохоронного призначення будь-якої діяльності, яка негативно впливає чи може вплинути на стан природних комплексів та об'єктів);

– статті 39 Закону України «Про тваринний світ» (щодо забезпечення під час розміщення, проектування підприємств, споруд та інших об'єктів недоторканості земельних ділянок, що становлять особливу цінність для збереження тваринного світу);

– статті 27 Закону України «Про рослинний світ» (щодо заборони будівництва, введення в експлуатацію підприємств, споруд та інших об'єктів, що викликають порушення стану та умов місцезростання об'єктів рослинного світу, а також у зв'язку із фактичною неможливістю повного збереження шляхом пересадження на ділянки з однотипними умовами зростання рослин ендемічних видів, занесених до Червоної книги України);

– Закону України «Про Червону книгу України» (ст. 11) (в частині неврахування спеціальних вимог щодо охорони об'єктів Червоної книги України під час вирішення питань відведення земельних ділянок, розроблення проектної та проектно-планувальної документації);

– Постанови Кабінету Міністрів України від 29.08.2002 №1286 «Про затвердження положення про Зелену книгу України» (пункт 4 Положення) (в частині неврахування спеціальних вимог щодо збереження рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України, під час вирішення питань відведення земельних ділянок, розроблення проектної та проектно-планувальної документації).

Зазначаємо, що діяльність, яка суперечить вимогам чинного законодавства є недопустимою.

У районі Олександрівського водосховища знаходяться унікальні природні комплекси, що поєднують річковий каньйон, виходи гранітів, залишки цілинних степів, байрачні ліси, які характеризуються значним видовим багатством флори і фауни та великою кількістю рідкісних видів. Саме для їх збереження створені регіональний ландшафтний парк «Гранітно-степове Побужжя» і національний природний парк «Бузький Гард», які згідно з рішенням Постійного комітету Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція) від 15.11.2016 отримали офіційний статус об'єкта Смарагдової мережі Європи за № UA0000040 «Національний природний парк «Бузький Гард» у зв'язку з місцезнаходженням в його межах рідкісних в Європі видів флори і фауни та природних оселищ, занесених до Резолюції № 4 (1996) та Резолюції № 6 (1998) Постійного комітету Бернської конвенції.

Зазначаємо, що у Звіті з ОВД відсутня інформація щодо можливого впливу на об'єкт природно-заповідного фонду місцевого значення – іхтіологічний

заказник «Південнобузький», створений рішенням виконкому Миколаївської обласної ради від 23.10.1984 №448.

У межах зазначеної ділянки на території національного природного парку «Бузький Гард» площею 21,1424 га, яка підпадає під затоплення, знаходяться такі природні оселища з Резолюції № 4, що мають бути збережені: С3.41 Євро-сибірські угруповання багаторічної повітряно-водної рослинності; Е1.11 Євро-сибірські угруповання на уламках скель; Н2.5 Кислі силікатні осипи теплих експозицій; F3.247 Понтично-сарматські листопадні чагарники; G1.11 Прирічкові вербові ліси. Під затоплення або безпосередній вплив потрапляють частини популяцій видів рослин, занесених до Червоної книги України, а саме: чистець вузьколистий *Stachys angustifolia*; смілка бузька *Silene hypanica*; смілка Ситника *Silene sylvatica*; оставник одеський *Gymnospermium odessanum*; ряска Буше *Ornithogalum boucheanum*; астрагал шерститоквітковий *Astragalus dasyanthus*; тюльпан дібровний *Tulipa quercetorum*; рябчик руський *Fritillaria ruthenica*, а також до того ж занесена до Додатку I Бернської конвенції гвоздика бузька *Dianthus hypanicus*. Ареал ще одного виду рослин з Червоної книги України і Додатку I Бернської конвенції мерингії бузької *Moehringia hypanica*, який є ендеміком (зустрічається лише в Україні поряд з Олександрівським водосховищем) і загальною чисельністю 100-150 особин зростає на скелях Гардового каньйону, в результаті підтоплення опиниться близько до води, що стане значною загрозою для збереження виду та призведе до порушення Закону України «Про Червону книгу України».

З огляду на цінність території, з точки зору збереження біологічного та ландшафтного різноманіття, яка планується для затоплення у процесі реалізації планованої діяльності, уповноважений центральний орган вважає за доцільне рекомендувати підприємству розглянути альтернативні варіанти рішень планованої діяльності, з порівняльним аналізом щодо економічних вигід та екологічних наслідків для довкілля (зокрема, для видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України та відповідних міжнародних червоних списків, об'єктів природно-заповідного фонду, культурної та археологічної спадщини), у тому числі без реалізації даної планованої діяльності.

Враховуючи вищезазначене та інформацію наведену у Звіті з ОВД, встановлено, що опис планованої діяльності не містить всіх компонентів реалізації зазначеної діяльності, що у свою чергу визначає неможливість здійснити оцінку впливів на всі фактори довкілля, що не відповідає вимогам Додатку 4 Порядку.

Заступник Міністра

Роман ШАХМАТЕНКО

Виконавець:
Кухта А. В.
(044)-206-31-40

